

Plan Odnowy Miejscowości

Tuławki

2010 - 2016

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Spis treści

Wstęp.....	3
1. OPIS I CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	4
1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna i powierzchnia.....	4
1.2 Powierzchnia miejscowości.....	4
1.4 Struktura zatrudnienia.....	6
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW.....	7
2.1 Zasoby przyrodnicze.....	7
2.2 Dziedzictwo kulturowe.....	7
2.3 Obiekty i tereny.....	8
2.4 Infrastruktura społeczna.....	8
2.5 Infrastruktura techniczna.....	9
Komunikacja.....	9
Gospodarka wodna.....	10
Gospodarka ściekowa.....	11
2.6 Gospodarka i rolnictwo.....	13
2.7 Kapitał społeczny i ludzki.....	14
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI TUŁAWKI.....	14
4. OBSZARY O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	17
5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH.....	18

Wstęp

Plan odnowy miejscowości jest dokumentem, którego najważniejszym elementem jest wypracowanie ścieżki rozwojowej danej wsi. Tak jak w przypadku gminy, powiatu, czy każdego innego obszaru, najpierw należy zbadać dostępne zasoby, zebrać oczekiwania ludności i wybrać jak najlepszą ścieżkę dotarcia od stanu obecnego do tego zakładanego w określonej perspektywie czasu. Dokument tego typu wymagany jest nie tylko po to, aby jasno określić zakres i sposób realizacji projektów, lecz również stanowi wymagany załącznik, jeśli mieszkańcy postanowią realizować inwestycje w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” przy udziale środków europejskich z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Niniejsza strategia – Plan Odnowy Tuławek do 2016 r. – powstała jako zwieńczenie serii warsztatów i spotkań z mieszkańcami oraz władzami gminy realizowanych w ramach prac Lokalnej Grupy Działania „Warmiński Zakątek” ze środków pilotażowego programu LEADER+ (SPO-ROL na lata 2004–2006). Dokument ten wkomponowuje się w szerszą koncepcję rewitalizacji i rozwoju obszaru działania gmin Dywity, Jeziorany, Lubomino oraz Dobre Miasto wchodzących w obręb obszaru działania.

Mamy nadzieję, iż zawarte tu informacje służyć będą mieszkańcom w osiągnięciu założonych przez nich samych celów, gdyż w istocie znajdują się tu materiały, które wypracowali sami mieszkańcy. Dbając o jak najlepszą przejrzystość dokumentu dołożono wszelkich starań, aby był on jak najprostszy w formie i treści. Mamy nadzieję, że właśnie dzięki temu stanie się dokumentem „żywym” – czytany i analizowanym przez mieszkańców, gdyż tylko ci są w stanie przyczynić się do rzeczywistej zmiany jakościowej na przestrzeni kilku lat. Tego też Państwu z całego serca życzymy!

Zarząd Lokalnej Grupy Działania „Warmiński Zakątek”

1. OPIS I CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna i powierzchnia

Tuławki to jedno z 19 sołectw należących do Gminy Dywity. Sołtysem Tuławek jest obecnie Pani Maria Koziół.

W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa olsztyńskiego. Jest to jedna z większych miejscowości w okolicy, na jej terenie znajduje się duży i nowoczesny budynek Zespołu Szkół ze szkołą podstawową i gimnazjum, referat zamiejscowy Urzędu Gminy Dywity – Gminne Centrum Informacji

1.2 Powierzchnia miejscowości

Powierzchnia miejscowości Tuławki wynosi 13,66 km²

1.3 Ludność

Sołectwo Tuławki zamieszkuje obecnie 510 osób. Społeczność ta charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem wiekowym. Także struktura zawodowa nie jest jednorodna. Wynika to z jednej strony z rolniczego charakteru miejscowości, o którym decyduje starsza część społeczności, z drugiej zaś młodzi rezygnują z pracy na roli na rzecz innych form zatrudnienia, które uzyskują w okolicznych zakładach pracy oraz prywatnych firmach, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Olsztyn. Na zróżnicowanie zawodowe w dużym stopniu wpływa również poziom wykształcenia. Należy nadmienić, iż społeczność lokalna wykazuje wysoką aktywność na rynku pracy, tłumiona jednak przez czynniki strukturalne. Coraz liczniej reprezentowani są również prywatni przedsiębiorcy prowadzący działalność na własny rachunek. Niestety przybywa i bezrobotnych. Znaczna część mieszkańców stanowią ludzie mieszkający tu wiele, wiele lat, których korzenie życiowe są mocne.

Tak jak w innych częściach kraju – tak i tu wielu mieszkańców emigruje do innych, większych miejscowości w celu poszukiwania pracy. Znajdując lepsze źródło utrzymania przenoszą się oni np. Do Olsztyna, czy też innych większych miejscowości regionu. Duża część młodych ludzi wyjeżdżając na studia również zostaje w centrach oferujących im lepsze warunki życia.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

W ciągu ostatnich pięciu lat liczba mieszkańców w miejscowości Tuławki kształtowała się następująco:

Zestawienie liczby ludności wsi Tuławki na tle pozostałych miejscowości w Gminie Dywity

L.p.	Nazwa miejscowości	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Barkweda	202	194	197	195	192
2.	Brąswałd	317	326	327	346	357
3.	Bukwałd	307	311	318	317	316
4.	Dąbrówka W.	237	238	240	249	253
5.	Dągi	49	50	57	61	62
6.	Dywity	1924	1971	2054	2120	2184
7.	Frączki	289	291	288	286	283
8.	Gady	272	276	284	291	304
9.	Gradki	209	207	198	200	202
10.	Kieźliny	1105	1143	1181	1210	1227
11.	Myki	110	121	123	135	134
12.	Nowe Włóki	221	223	228	230	233
13.	Ługwałd	336	336	385	416	450
14.	Plutki	13	13	13	13	12
15.	Redykajny	63	67	72	78	72
16.	Rozgity	42	54	69	73	79
17.	Różnowo	825	865	935	969	1024
18.	Sętał	367	373	373	374	366
19.	Spręcowo	433	450	482	490	496
20.	Słupy	673	682	689	702	730

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

21.	Szypry	6	6	6	6	6
22.	Tuławki	505	511	504	509	510
23.	Wadağ	203	228	258	279	292
24.	Zalbki	117	122	123	119	119
	RAZEM	8825	9091	9404	9668	9903

Wg stanu na 2008 r. liczba ludności w miejscowości Tuławki wynosiła 509 osób. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła ona o 5 mieszkańców. Od roku 2005 r. liczba mieszkańców utrzymuje się w miarę na stałym poziomie ok. 500 osób.

1.4 Struktura zatrudnienia

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w gospodarstwie rolnym. Zdecydowanie mniejsza liczba mieszkańców czerpie dochody z różnego typu świadczeń socjalnych jak renty, emerytury czy zasiłki dla bezrobotnych.

1.5 Rys historyczny

Tuławki (dawniej niem. Tollack) – są wsią położoną w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim, na terenie gminy Dywity. Tuławki są starą i historyczną miejscowością – przywilej lokacyjny nadany przez biskupa Jana Stryprocka otrzymały już w 1369 r. Powtórnie nadano go w 1538 r. przez biskupa Jana Dantyszka. W 1782 r. miejscowość liczyła 56 domów i niewiele ponad 100 mieszkańców. Kroniki podają, iż w 1939 r. liczba ta wzrosła do 757 mieszkańców. Miejscowość zniszczona w trakcie II Wojny Światowej, o czym świadczą do dziś zachowane tereny po zbombardowanym domu w centrum wsi.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

2.1 Zasoby przyrodnicze

Wieś Tuławki położona jest na terenach lekko pofałdowanych o małej deniwelacji. Otoczona gruntami rolnymi z licznymi śródpolnymi kępami zieleni. Wieś otoczona jest gruntami rolnymi z licznymi śródpolnymi szpalerami i kępami zieleni.

Obszar wsi to głównie użytki rolne, przeznaczone do uprawy w niedużym oddaleniu po stronie wschodniej rozciągają się lasy.

Sołectwo	Powierzchnia lasów w ha	Prywatne	Państwowe
Tuławki	150,4752 ha	27,4552 ha	123,02 ha

2.2 Dziedzictwo kulturowe

W Tuławkach znajduje się Kościół parafialny, barokowa kaplica św. Michała Archanioła

oraz charakterystyczne dla regionu kapliczki przydrożne o zwartej bryle, z ceramicznej cegły licówki, z których część pochodzi nawet z XIX wieku.

2.3 Obiekty i tereny

Tereny gminne na obszarze wsi

Plac wykorzystywany jako boisko, zaniedbany teren wokół stawu w centrum wsi. Obszary te po odpowiednim zagospodarowaniu mogą być wykorzystane w rozwijaniu zainteresowań mieszkańców, jak też sprzyjać możliwościom organizowania sobie wolnego czasu poprzez sport i rekreację. Ich obecny stan niekorzystnie wpływa na wizerunek miejscowości.

2.4 Infrastruktura społeczna

Zespół Szkół w Tuławkach

Nowoczesny obiekt z salą gimnastyczną, będący jednym z najważniejszych obiektów tego typu w Gminie. Bogate zaplecze – jak np. kuchnia, czy też stołówka sprawia, iż należy brać go pod uwagę w planowanych działaniach. Podnosi on atrakcyjność wsi jako miejsca do zamieszkania.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Ochrona zdrowia

Znajduje się tu Ośrodek Zdrowia, gdzie przyjmuje lekarz rodzinny, stomatolog oraz urzęduje pielęgniarka środowiskowa.

2.5 Infrastruktura techniczna

Komunikacja

Duża grupa osób dojeżdża do pracy do odległego o kilkanaście kilometrów Olsztyna. Dojeżdżający korzystają z dróg powiatowych, których nawierzchnia pozostawia wiele do życzenia i utrudnia komunikację. Miejscowość położona przy skrzyżowaniu dwóch lokalnych tras komunikacyjnych, szosy prowadzącej z zachodu w kierunku wschodnim od Spręcowa przez Sętań do Barczewa oraz trasy z południa w kierunku północnym od Barczewka do Dobrego Miasta.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Przez miejscowość Tuławki przebiegają następujące drogi:

Drogi powiatowe przebiegające przez miejscowość Tuławki

Nr ewidencyjny	Trasa	Długość całkowita w km
1442N	Spręcowo – Sętał - Nowe Włóki – Tuławki - Barczewo	20km
1449N	Olsztyn – Słupy – Sętał – Gady – Tuławki – Dobre Miasto	30km

Drogi gminne przebiegające przez miejscowość Tuławki

Nr ewidencyjny	Nazwa drogi gminnej	Długość w km
161014	Tuławki - Radosty	3,5
161012	Tuławki - Frączki	3,5

Gospodarka wodna

Wieś Tuławki zaopatrywana jest z własnego ujęcia wody. Długość sieci wynosi 35,3 km, długość przyłączy to 7,00 km. Z Tego samego ujęcia zaopatrywana jest również wieś Tuławki.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia wody, stacje uzdatniania wody i sieci wodociągowe w pozostałych miejscowościach położonych na terenie gminy Dywity wg stanu na dzień 31.12.2009 są następujące:

- ujęcie wody Dywity zaopatruje w wodę wieś Dywity – długość sieci 157,5 km; długość przyłączy 40,8 km.
- ujęcie wody Bukwałd zaopatruje w wodę wieś Bukwałd - długość sieci 1,8 km; długość przyłączy 1,2 km.
- ujęcie wody Ługwałd zaopatruje w wodę wieś Ługwałd, Brąswałd, Redykajny, spięcie z siecią wodociagową Dywity - długość sieci 27,7 km; długość przyłączy 5,00 km.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

- ujęcie wody Różnowo zaopatruje w wodę wieś Różnowo, kolonię i osiedle Różnowo - długość sieci 11,3 km; długość przyłączy 3,3 km.
- ujęcie wody Sętań zaopatruje w wodę wieś Sętań, Spręcowo, Nowe Włóki, Rozgity, Dąbrówkę Wielką - długość sieci 35,9 km; długość przyłączy 5,6 km.
- ujęcie wody Gradki zaopatruje w wodę wieś Gradki i Frączki - długość sieci 17,4 km; długość przyłączy 5,3 km.
- ujęcie wody, S.U.W. Słupy zaopatruje w wodę wieś Słupy - długość sieci 2,9 km;
- sieć wodociągowa Os. Leśne spięcie dł. 0,7 km;
- ujęcie wody Barkweda zaopatruje w wodę wieś Barkweda – długość sieci 2,1 km; długość przyłączy 0,5 km;
- sieć wodociągowa zaopatruje Myki, Zalbki, Wadąg – długość sieci 3,10 km, woda kupowana z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Olsztynie;
- sieć wodociągowa zaopatruje ul. K. Baczyńskiego w Kielinach – długość sieci 0,9 km, woda kupowana od Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Kielinach; Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wynosi 103,2 km, a długość przyłączy wodociągowych – 26,5 km. Roczna sprzedaż wody wynosi ok. 231900 m³.

Wszystkie większe miejscowości na terenie gminy posiadają wiejskie albo zbiorcze ujęcia wody i są zwodociągowane siecią rozdzielczą lub przesyłową. Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz przedsiębiorstw.

Gospodarka ściekowa

Wieś Tuławki w 2008 - 2009 roku po części skanalizowana łączna długość sieci 1434 mb, ścieki sanitarne posesji mieszkalnych do istniejącej oczyszczalni ścieków przy Zespole Szkół w Tuławkach. Wybudowana kanalizacja sanitarna przyczyniła się do poprawy stanu środowiska. W roku 2010 przewiduje się drugi etap rozbudowy sieci o kolejne 2154 mb.

Na terenie gminy Dywity kilometrą sieć kanalizacyjnej, w porównaniu do istniejącej sieci wodociągowej, jest stosunkowo niewielki. Zorganizowana gospodarka ściekowa prowadzona jest w południowej części gminy. Przedstawia się ona następująco:

- kanalizacja sanitarna w Słupach, przepompownia w Słupach – długość sieci 7,3 km;
- kanalizacja sanitarna w Kieźlinach, przepompownia w Kieźlinach – długość sieci 3,3 km;
- kanalizacja sanitarna w Dywitach, przepompownia w Dywitach – długość sieci 12,4 km;

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

- kanalizacja sanitarna w Różnowie, przepompownia w Różnowie – długość sieci 11,8 km;
- kanalizacja sanitarna w Ługwałdzie, 3 przepompownie – długość sieci 8,2 km.

Długość sieci sanitarnej bez przykanalików wynosi 43,0 km, długość przykanalików 6,1 km. Ścieki odprowadzane są kolektorem na miejską oczyszczalnię ścieków gminy Olsztyn.

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Zabudowa mieszkaniowa ogrzewana jest w sposób indywidualny z wykorzystaniem:

- kotłowni na paliwo stałe – przeważnie w starszych budynkach,
- pozostała część (zabudowa jednorodzinna) wykorzystuje gaz płynny PROPAN, olej opałowy lub paliwo stałe.

Miejscowość nie posiada dostępu do stacji redukcyjnych, nie jest więc zaopatrywana w gaz przewodowy.

Elektroenergetyka

Dostawa energii elektrycznej do wsi Tuławki jest powszechna, dostarczana jest przede wszystkim na potrzeby gospodarstw domowych tj. oświetlenie, zasilanie zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego i produkcji rolniczej, grzejniki oraz podgrzewanie wody użytkowej.

Zaopatrzenie miejscowości Tuławki w energię elektryczną odbywa się za pośrednictwem sieci SN 15 kV. Cały obszar gminy Dywity, a więc i Tuławki, zlokalizowany jest na terenie działania Zakładu Energetycznego S.A. w Olsztynie w Rejonie Energetycznym Olsztyn. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się ze stacji węzłowej GPZ OLSZTYN I 220/110/15kV, pracującej w relacji linii 220 kV Włocławek Azoty – Ostrołęka. Stacja ta wyposażona jest w dwusystemową rozdzielnię 15 kV, z której wyprowadzane SA linie rozdzielcze 15 kV przebiegające przez teren gminy Dywity, drugostronnie włączone do GPZ 110/15 kV Dobre Miasto, GPZ 110/15 kV Barczewo. Linie te posiadają szereg odgałęzień pokrywających swym zasięgiem obszar gminy. Energia elektryczna do odbiorców doprowadzana jest w większości poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV promieniowo podłączone do sieci rozdzielczej 15 kV.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

2.6 Gospodarka i rolnictwo

Mieszkańcy utrzymują się głównie z rolnictwa, jakkolwiek średnia gospodarstw znacznie odbiega od średniej wojewódzkiej, utrzymując się na poziomie średniej krajowej. Uprawy są typowe dla regionu – dominuje produkcja zbóż oraz hodowla bydła mlecznego.

Przeważają tu gospodarstwa małe i średnie. Na terenie miejscowości Tuławki występują, objęte prawną ochroną, gleby klasy III.

Lp.	Typ	Ilość	Powierzchnia
1.	Gospodarstwa do 2 ha	17	54,87 ha
2.	Gospodarstwa do 5 ha	6	38,06 ha
3.	Gospodarstwa do 7 ha	8	71,18 ha
4.	Gospodarstwa do 10 ha	3	39,17 ha
5.	Gospodarstwa do 15 ha	4	68,51 ha
6.	Gospodarstwa do 20 ha	4	106,63 ha
7.	Gospodarstwa do 50 ha	0	0
8.	Gospodarstwa do 100 ha	0	0
9.	Gospodarstwa powyżej 100 ha	1	110,61 ha
	RAZEM		489,03 ha

Podmioty gospodarcze

W Tuławkach są dwa sklepy ogólnospżywcze oprócz tego zarejestrowanych jest obecnie 25 podmiotów gospodarczych. Zabezpieczających m. in. usługi:

- stolarskie,
- ogólnobudowlane,
- transportowe.

2.7 Kapitał społeczny i ludzki

Stowarzyszenie OSP w Tuławkach

Dysponuje budynkiem (remiza strażacka), samochodem gaśniczym. Skupia 16 członków czynnych oraz 6 wspierających.

Świetlica wiejska

Mieszkańcy mają w dyspozycji budynek, w którym znajduje się świetlica wiejska. Jest to stary obiekt, wymagający remontu, docieplenia, jak też doposażenia i adaptacji pomieszczeń na sanitariaty. Jego modernizacja może zwiększyć możliwości spędzania wolnego czasu przez mieszkańców.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI TUŁAWKI

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

S (Strengths) – mocne strony
Są to czynniki wewnętrzne pozytywne, czyli wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu.
W (Weaknesses) – słabe strony
Są to czynniki wewnętrzne negatywne, czyli wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu.
O (Opportunities) – szanse:
Są to czynniki zewnętrzne pozytywne, czyli wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany.
T (Threats) – zagrożenia:
Są to czynniki zewnętrzne negatywne, czyli wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisaniu ich wpływu na rozwój organizacji, a także możliwości organizacji osłabiania lub wzmocnienia siły ich oddziaływania. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami organizacji pozwala na określenie jej pozycji strategicznej, a także może być źródłem ciekawych pomysłów.

Informacja strategiczna, posegregowana według opisanych kryteriów na cztery grupy, jest następnie zapisywana w czterodzielnej macierzy strategicznej, w której lewa połowa zawiera dwie kategorie czynników pozytywnych a prawa - dwie kategorie czynników negatywnych.

W trakcie spotkania organizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Warmiński Zakątek” zebrani mieszkańcy wsi oraz przedstawiciele Gminy rozważali możliwości jej rozwoju. W toku dyskusji wskazywano wiele elementów szans i zagrożeń, jednakże z uwagi na jak największą koncentrację działań, drogą eliminacji pozostawiono po 3 najważniejsze punkty warunkujące rozwój Tuławek na najbliższe lata, a są to:

Silne strony

- Bogata, wielowiekowa historia miejscowości,
- Korzystne położenie k. Olsztyna.
- Bogate zaplecze infrastrukturalne na potrzeby sołectwa: zespół szkół, świetlica, budynek po gimnazjum, ośrodek zdrowia, remiza strażacka, boisko oraz duże zasoby terenów gminnych.

Szanse

- Wykorzystanie środków pomocowych na rozwój lokalnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej.
- Zaangażowanie gminy w rozwój miejscowości.

Słabe strony

- Brak zaangażowania mieszkańców w rozwój wsi.
- Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna, zaniedbane tereny na obszarze wsi.
- Słaby dostęp mieszkańców do oferty kulturalno oświatowej oraz nowoczesnych technologii
- Duża liczba mieszkańców wyłączonych z życia społecznego.

Zagrożenia

- Niekorzystne zjawiska demograficzne - odpływ młodych mieszkańców wsi, zwłaszcza wykształconych i wykwalifikowanych

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

ÜŚciąganie do miejscowości okolicznej ludności na przedsięwzięcia kulturalno -rozwojowe .

ÜWspieranie działań aktywizujących rozwój kapitału społecznego na obszarach wiejskich

ÜPogłębiające się wyłączenia z życia społecznego, a co za tym idzie kulturalnego.

ÜNiedostateczna ilość środków sołeckich na realizację założonych celów.

W trakcie porównania wypracowanych zapisów okazało się, iż wyniki prac grupy odnowy wsi są zbieżne ze strategią gminną, która zakłada rozwój funkcji rekreacyjno - osadniczych miejscowości oraz turystyczne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych. Uczestnicy doszli do wniosku, że z uwagi na położenie miejscowości należy rozwijać funkcje wypoczynkowe i sportowe miejscowości, co sprzyjać będzie aktywizacji mieszkańców, poprawie wizerunku wsi, jak również zwiększy jej atrakcyjność pod względem osadniczym.

Rozwijając koncepcje zawarte w analizie SWOT grupa odnowy wsi w toku dyskusji i prac panelowych wypracowała następującą wizję rozwoju wsi, która stanowi kwintesencję oczekiwań, co do przyszłego wizerunku miejscowości:

Wizja: Tuławki – wieś atrakcyjna do zamieszkania

oraz spędzania wolnego czasu.

Tuławki tętnią życiem, imponują swoją historią

oraz ofertą rekreacyjno - rozrywkową.

Jednocześnie dokonano uszeregowania priorytetów rozwoju kluczowych sfer życia wiejskiego, dla których punktem wyjścia stały się rozważania Ryszarda Wilczyńskiego¹.

- 1)tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego,
- 2)jakość życia,
- 3)standard życia,
- 4)byt.

Na uwagę zasługuje fakt, iż na samym dole w hierarchii – jako najmniejszy problem – znalazły się warunki finansowe mieszkańców. Bardziej dokuczała dezorganizacja życia społecznego i mała aktywność mieszkańców, jak również wpływający na to brak

¹ porównaj: Ryszard Wilczyński, *Odnowa wsi perspektywą rozwoju obszarów wiejskich w Polsce*, Poznań 2003 r., gdzie **jakość życia** rozumiana jest jako niematerialne wartości i relacje lokalne; **standard życia** jako poziom dostępnej infrastruktury oraz towarów i usług; **warunki bytowe**, jako możliwości uzyskiwania dochodu przez mieszkańców; **tożsamość** – spoiwo, pozytywnie wyróżniające pod względem przyrodniczym i kulturowym obszary wiejskie jako miejsce do życia.

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

atrakcyjnych sposobów spędzania wolnego czasu. Stosunkowo mało dokuczliwe w odczuciu mieszkańców jest standard życia, związany z dostępem do szeroko rozumianej infrastruktury.

4. OBSZARY O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W miejscowości Tuławki znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Sprzyjają one nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców znajdują się w obszarze całej wsi, rozłożone są wzdłuż ulicy, która biegnie przez wieś. . Przez miejscowość Tuławki przebiega droga powiatowa Dobre Miasto -Tuławki – Olsztyn Nr 1449N, a także droga gminna Dąbrówka Wielka –Tuławki długość 3km.

Niewielka powierzchnia wsi powodują, że życie mieszkańców miejscowości skupia się na nie wielkim obszarze. Wieś nie ma typowego centrum, a obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, są miejsca w których znajdują się kościół oraz obiekty użyteczności publicznej, takie jak szkoła oraz świetlica wiejska, sklep. Zabudowa usługowa i mieszkalna w przeważającej części usytuowana jest wzdłuż drogi. W obrębie tego właśnie obszaru skupia się praktycznie całe życie miejscowości. Mamy tu do czynienia ze zwartą zabudową, a co za tym idzie z dużym skupiskiem ludności.

Jednym z miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców jest świetlica wiejska. W świetlicy wiejskiej organizowane są spotkania mieszkańców z wójtem, radnymi oraz sołtysem i rada sołecką. Ponadto w miejscowości Tuławki zlokalizowany jest referat Urzędu Gminy Dywity – Gminne Centrum Informacji. GCI udostępnia dla wszystkich mieszkańców Gminy pomieszczenie wyposażone w komputery z dostępem do sieci internet

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Tytuł przedsięwzięcia - Nazwa	Remont i adaptacja Ośrodka Zdrowia w Tuławkach
Cel	Poprawa infrastruktury
Opis przedsięwzięcia - Przeznaczenie	<p>Ośrodek Zdrowia w Tuławkach będzie po zakończeniu realizacji projektu jednym z nowocześniejszych tego typu obiektów w powiecie. Jego funkcjonowanie znacząco poprawi możliwości dostępu mieszkańców do usług zdrowotnych, jak też sprzyjać będzie uatrakcyjnieniu miejscowości. Związane jest to ze zwiększeniem atrakcyjności terenów należących do Tuławek – a w konsekwencji do rozwoju funkcji osadniczych gminy i miejscowości.</p>
Harmonogram realizacji	2010-2011
Wartość szacunkowa	275 000,00zł
Źródło finansowania	Budżet gminy, środki własne

Tytuł	Kanalizacja sanitarna z oczyszczalnią ścieków –II etap
--------------	--

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

przedsięwzięcia - Nazwa	
Cel	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie standardu życia i pracy na wsi oraz wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi. - Zwiększenie liczby gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej - Zwiększenie liczby terenów inwestycyjnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej - Wzrost standardu życia mieszkańców - Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i gospodarczej obszarów wiejskich - Przeciwdziałanie migracji z miejscowości Gady - Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej - Poprawa stanu infrastruktury technicznej
Opis przedsięwzięcia - Przeznaczenie	<p>Kanalizacja wsi zostanie przeprowadzona w oparciu o rozbudowę oczyszczalni ścieków przy budynku Zespołu Szkół</p> <p>Wieś Tuławki podobnie jak wiele innych miejscowości w województwie warmińsko-mazurskim i kraju, boryka się z problemami związanymi z niedostateczną infrastrukturą techniczną. Aby nie dopuścić do migracji ludności wiejskiej, a jednocześnie zadbać o ochronę środowiska, należy wybudować nową sieć kanalizacyjną. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gadach przyczyni się bezpośrednio do poprawy warunków przyrodniczych i standardu życia mieszkańców, co będzie miało swoje odzwierciedlenie w zwiększeniu atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i mieszkaniowej całego sołectwa.</p>
Harmonogram realizacji	2010
Wartość szacunkowa	600 000,00zł
Źródło finansowania	Budżet gminy, oraz przy udziale mieszkańców

Tytuł przedsięwzięcia -	Organizacja szkoleń, warsztatów oraz zajęć mających na celu
------------------------------------	--

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Nazwa	aktywizację i zagospodarowanie wolnego czasu
Cel	Podniesienie aktywności społeczności lokalnej.
Opis przedsięwzięcia - Przeznaczenie	Zagospodarowanie wolnego czasu różnych grup mieszkańców Tuławek poprzez organizację zajęć tematycznych i kół zainteresowań, w szczególności: dzieci i młodzieży(np. szkoła tańca, kurs karate) kobiet(np. Kursy komputerowe, zajęcia kulinarne, szkolenia z agroturystyki) . Grupa odbiorców to mieszkańcy sołectwa Tuławek i okolic.
Harmonogram realizacji	2010r. – 2016r.
Wartość szacunkowa	10 000,00zł/rocznie
Źródło finansowania	UE, środki własne

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Tytuł przedsięwzięcia – Nazwa	Budowa chodnika wraz z miejscami parkingowymi oraz zagospodarowanie terenu w centrum wsi
Cel	Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie atrakcyjności miejscowości, zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu pieszych, a także aktywizacja miejscowej ludności
Opis przedsięwzięcia - Przeznaczenie	<p>W ramach przedmiotowego projektu przewiduje się przeprowadzenie prac polegających na: zagospodarowaniu centrum wsi, tj. budowie chodników i miejsc postojowych dla samochodów osobowych, pośrednio wykorzystywane do zgromadzeń i spotkań mieszkańców sołectwa, zagospodarowanie terenu zielenią, ponadto przewiduje się: - wykonanie podbudowy oraz nawierzchni miejsc postojowych z kostki betonowej przed kościołem,</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>przed świetlicą wiejską oraz przy budynku ZOZ . Remont chodnika polegać będzie na wymianie nawierzchni chodnika i jego obramowaniu. Chodnik na przeważającej długości około 250 m wykonany zostanie o szerokości ok. 2m, na pozostałym odcinku szczególnie w obrębie kościoła nastąpi zwężenie do 1,25m. Zagospodarowanie terenu wokół miejsc postojowych i chodników zielenią.</p>

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Podstawowym elementem rozwijania aktywności mieszkańców oraz rozwoju funkcji rekreacyjno - rozrywkowych wsi jest stworzenie miejsca, które oprócz ww., pełnić będzie również funkcje integracyjne na rzecz mieszkańców. Ustalono, iż równie ważne jest stworzenie warunków do spotkań mieszkańców, jak również organizacja uroczystości i plenerowych imprez okolicznościowych. Posiadanie tego typu miejsca otworzy nowe możliwości mieszkańcom, jak rozwój zainteresowań i zagospodarowanie czasu młodzieży oraz organizację zawodów pomiędzy sąsiednimi wsiami. Niemniej ważnym elementem projektu będzie poprawa estetyki wsi, gdyż teren, będący w samym jej centrum, jest obecnie mało zadbane i psuje wizerunek miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

Harmonogram realizacji	2010r. – 2016r.
Wartość szacunkowa	350 000,00zł/
Źródło finansowania	UE, środki własne

Tytuł przedsięwzięcia - Nazwa	Remont świetlicy wiejskiej
Cel	Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie atrakcyjności miejscowości, a także aktywizację lokalnej społeczności..
Opis przedsięwzięcia - Przeznaczenie	<p>W ramach planowanej operacji zostanie przeprowadzony remont świetlicy wiejskiej . Poprzez realizację operacji zostanie stworzone miejsce spotkań dla lokalnej ludności i turystów w centrum wsi. Remont świetlicy poprawi standard życia mieszkańców, stworzy świetlicę środowiskową dla zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców. Realizacja operacji przyczyni się w dużym stopniu do podniesienia standardu życia. Ukształtuje pozytywny i nowoczesny obraz wsi oraz podniesie atrakcyjność turystyczną miejscowości.</p> <p>Remont świetlicy jest zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Planu Odnowy Miejscowości. Celem zadania priorytetowego jest stworzenie swoistego rodzaju wyróżnika dla miejscowości Tuławki spośród wielu miejscowości regionu i gminy. Wyróżnikiem tym ma być zmodernizowana świetlica wiejska.</p> <p>Zmodernizowana świetlica wiejska będzie miała charakter klubu wiejskiego, w którym odbywać się będą różnego typu zebrania i imprezy masowe, a także szkolenia dla rolników oraz zajęcia profilaktyczne dla młodzieży i dorosłych zagrożonych uzależnieniami.</p>
Harmonogram realizacji	2010r. – 2015r.
Wartość szacunkowa	200 000,00zł/
Źródło finansowania	UE, środki własne

Plan Odnowy Miejscowości Tuławki 2010 -2016

TWORZENIE INFRASTRUKTURY SOŁECTWA TUŁAWKI		
Budowa infrastruktury kulturalnej	Budowa infrastruktury użyteczności publicznej	Zintegrowanie mieszkańców
1.Remont świetlicy wiejskiej	1.Remont i adaptacja Ośrodka Zdrowia w Tuławkach 2.Budowa chodnika wraz z miejscami parkingowymi oraz zagospodarowanie terenu w centrum wsi 3.Kanalizacja sanitarna z oczyszczalną ścieków –II etap	1.Organizacja szkoleń, warsztatów oraz zajęć mających na celu aktywizację i zagospodarowanie wolnego czasu

Przewodnicząca
Rady Gminy Dywity
Renata Kaszubska